

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis discernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Quaest. 4. Vtrum licitum sit plura simul beneficia possidere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

QVÆSTIVNCVLA IV.

Vtrum licitum sit plur. & simul beneficia
possidere.

VT huic quæstiunculæ satisfiat, nihil aptius afferre
possumus, quàm ipsius Concilij Tridentini decre-
tum sess. 24. cap. 17. in quo, quis esset Ecclesiæ uni-
uersæ sensus super hac re, declarauit his verbis: *Cum Ec-
clesiasticus ordo peruertatur, quando vnus plurimum officia occu-
pat Clericorum; sanctæ sacræ canonibus cautum fuit, neminem
oportere in duobus Ecclesijs conscribi: verum quoniam multi
improba cupiditate affectu se ipsos, non Deum, decipientes, et
quæ bene constituta sunt, varijs artibus eludere, & plura simul
beneficia obtinere, non erubescunt: sancta synodus debitam re-
gendæ Ecclesijs disciplinam restituere cupiens, præsentis decreti,
quod in quibus uicunque personis, quocunque titulo, etiam si Car-
dinalatus honore fulgeant, mandat obseruari; statuit, ut in
perferum vnura tantum beneficium Ecclesiasticum singuli con-
feratur; quod quidem si ad vitam eius, cui conferitur, honeste
sufficiendam non sufficiat; liceat nihilominus aliud simplex
sufficiens, dummodo vtrumque personalem residentiam non requi-
rat, eidem conferri. Hocq; non modò ad cathedrales Ecclesijs,
sed etiam ad alia omnia beneficia, tam secularia quam regula-
ria, quocunque, etiam commendata, pertineant, cuiuscunque
tituli, ac qualitatis existant.*

Ex quibus Concilij verbis quædam scitu necessaria,
& obseruatu dignissima colligere possumus.

Primum est, quòd, quamuis habere plura beneficia
non sit intrinsecè malum, alioquin nullo in casu super il-
lis dispensari posset, non est tamen ex se omnino indiffe-
rens, sed est ex genere eorum, quæ deformitatem quam-
dam & inordinationem præ se ferunt; cum Concilium di-
cat pluralitate illà ordinem ecclesiasticum peruertere; pro-
indeque non nisi adhibitis certis circumstantijs cohon-
dari posse: quæ est expressa ipsius S. Thomæ doctrina

Quod

quodl. 9. art. 15. cui communiter alij Theologi subscribunt.

Secundum est, pluralitatem illam præsertim in beneficiis curam animarum habentibus, censeri illicitam, & expressè declaratur in conc. Trid. loco sup. cit. & in Conc. Later. sub. Alexandro III. cap. 13. quod etiam similiter intelligendum est de aliis quibuscunque incompatilibus, quales sunt dignitates, personatus, officia & alia omnia beneficia, quæ residentiam requirunt: quæ quidem plura simul retineri non possunt, quamvis vnumquodque eorum seorsim ad vitam honestè sustentandam non sufficiat, vt ex Concilij verbis satis constat. Est tamen verum aliquando in ista pluralitate beneficiorum incompatibilium summum Pontificem dispensare posse, quando evidens & notabilis Ecclesiæ necessitas, vel utilitas id exigit; quâ ratione S. Gregorius, Marinus, Paulinum, Agnellum, & alios Episcopos, duobus simul Episcopatus præfisse voluit: verum de illa necessitate, & utilitate Ecclesiæ, an talis sit, quæ pluralitatem illam coram Deo excuset, penes ipsum summum Pontificem esto iudicium.

Tertium est, licitum esse plura beneficia compatibilia simul obtinere; si ita necesse sit ad honestam vitam sustentationem, vt ex citato Concilij decreto habetur. Compatibilia autem beneficia in diuersis quidem Ecclesijs censentur ea, quorum saltem alterum ad residentiam personalem non obligat; in eadem autem Ecclesia compatibilia beneficia dicuntur ea, quæ non sunt vniformia, seu quæ ad easdem functiones minimè concurrunt, quæ proinde in casu supra dictæ necessitatis simul retineri possent, nisi alicuius specialis Ecclesiæ constitutio, vel consuetudo repugnet, vt docet Nau. Less. & alij apud Laym. tract. 1. c. 8. de benef.

Qualis autem sit honesta illa vitæ sustentatio, cuius necessitas pluralitatem illam beneficiorum coram Deo excuset, prudentis ac timorati vni iudicio determinandum est, qui spectatis, & perpensis circumstantijs status, conditionis, ætatis, personæ & alijs similibus, id ex æquo

& bono dijudicare debet: alia siquidem censetur esse honesta vitæ sustentatio requisita in Episcopo, alia in sacerdote inferioris Ordinis: alia item esse solet ratio victus in persona multum nobili & illustri, alia in ignobili. Constat etiam virum doctum ingenijque dotibus præcellentem, ac pro bono communi ecclesiæ laborantem vberiori annonâ indigere, non quidem ad delicias aut fastum, sed ad sustentandas corporis vires, vel ad alia adiumenta necessaria comparanda.

Quartum denique est, cessante causâ rationabili & iusta, siue honesta sustentationis, siue necessitatis aut utilitatis ipsius Ecclesiæ (vt sup. dictum est) illicitum esse plura beneficia; quamuis compatibilia, simul retinere, nec ad id vllam summi Pontificis dispensationem posse suffragari; eum hæc beneficiorum qualitas nunquam pluralitas iuri naturali repugnet, quando nulla iusta & rationabili causa eohonestatur. Ita sentit S. Bern. Epist. 27. ad Theobaldum Campaniæ comitem, & lib. 3. de consid. ad Eugenium cap. 6 & S. Thomas cit. quodlib. 9. art. 1. Ita etiam docent Palud. Adria. Gabr. Sylu. Maior, Caiet. Azor. Nau. & plures alij, quos citat & sequitur Laym. supra: quibus addere possumus Cardinalem Bellarminum in Epist. ad Episcopum Theanum nepotem suum, vbi, postquam dixit sacros Canones horrere multipliciter beneficiorum, addit Theologos Parisienses post longam disputationem anno 1238. definiuisse *neminem posse duo beneficia, si vnum sufficeret ad eum aliquid, obtinere sine peccato mortali.*

Ceterum an præter Ecclesiæ necessitatem & utilitatem, & honestam vitæ sustentationem, subesse possit aliqua alia causa iusta & rationabilis, ob quam dispensatio super pluralitate beneficiorum compatibilium licite postulari, & validè impetrari queat, Doctorum iudicio discutiendum relinquentes; hoc solum obseruamus huic beneficiorum pluralitati absque vlla legitima causa, minime suffragari consuetudinem & vium à multis introductum: cum (vt recte monuit Bellarminus in admonitione ad Clement. VIII. vsus ille tanquam prauus, & abusus à Concilio Tridentino sit abrogatus. QVA-